

Ovatko luvussa 6 esitetyt toimenpiteet vaikuttavia? Millä perusteella ovat/eivät ole?

Luvun 6 toimenpiteet ovat kannatettavia. Hengitysliitto kannattaa erityisesti terveyshaittojen vähentämiseen tähtäviä toimenpiteitä ja korostaa niiden merkitystä kansanterveyden näkökulmasta. Hengityssairauksia sairastaa miljoona ihmistä Suomessa. Liikenteen ja pienhiukkaspäästöt vaikuttavat hengityssairaana jokapäiväiseen elämään esimerkiksi rajoittaen sairauksien hoidossa tärkeää liikunnan harrastamista ulkona ja aiheuttavat mm. oireiden ja sairauden pahenemista.

6.1 Tieliikenne

Katupölyn vähentämiseen tähtäävät toimenpiteet:

Toimeenpannaan ja levitetään hyvin selvitettyä ja hyväksi havaittuja toimia, kuten Pölyvät maantiet – hankkeen suositukset ja parhaiden käytäntöjen levittäminen katujen puhtaanapidossa. Kaupungeille tulee luoda parhaimpiin käytäntöihin nojaavia yhtenäisiä toimintatapoja ja ohjeita katupölyn haittojen vähentämiseksi.

Toimenpide-ehdotus ”Lisätään informaatio-ohjausta rengasvalinnoista autoilijoille”: informaatio-ohjauksessa on hyvä tuoda esiin terveyshaittojen vähentyminen.

6.2 Puun pienpoltto

Puun pienpoltosta aiheutuvien pienhiukkaspäästöjen vähentämiseen tähtäävät toimenpiteet:

Hengitysliitto kannattaa tehokkaita toimenpiteitä pienhiukkaspäästöjen vähentämiseksi. Puun pienpoltton pienhiukkaspäästöjen vähentämisessä suuri merkitys on tiedottamisella puun pienpoltton haitoista ja siitä, että ihmiset pystyvät itse tekemään paljon kyseisten haittojen vähentämiseksi. Informaatio-ohjaus puun puhtaammasta polttamisesta on toimenpiteenä yksinkertainen ja edullinen, mutta vaikuttavuus vaatii toistoa ja monen toimijan tekemää tiedotusta. Hengitysliitto kansalaisjärjestönä tavoittaa laajan joukon kansalaisia ja liiton ääntä kuunnellaan. Siksi Hengitysliitto on erityisen hyvä kumppani kansalaisviestinnässä, joka yhtenä toimenpide-ehdotuksen osana nostetaan esiin.

Myös puun pienpoltton haittojen vähentämisessä kuntien yhteistyö ja hyvien käytäntöjen levittäminen on tärkeää.

Hengitysliitto kannattaa sitä, että vähäpäästöisten tulisijojen vaihtoon luodaan kannustimia. Raportin sivulla 42 todetaan, että ”uusimpien, vielä julkaisemattomien päästömittausten perusteella näyttää alustavasti siltä, että nykyiset markkinoilla olevat laitteet ovat keskimäärin selvästi vähäpäästöisempiä kuin päästölaskennassa on oletettu”. Tämän perusteella voidaan arvioida, että vähäpäästöisiin tulisijoihin vaihtaminen on merkittävä tekijä taajama-alueiden pienhiukkaspäästöjen vähentämisessä.

Edellä olevaan viitaten Hengitysliitto kannattaa teknisiä vaatimuksia kiukaiden vähäpäästöisyyskriteereihin. Kriteerien tulee olla vähintään samalla tasolla kuin Ekosuunnitteludirektiivin asettamat ympäristövaatimukset lämmityslaitteille.

6.4 Muita toimia

Ilmansuojelua koskevan viestinnän kehittäminen asiakaslähtöisemmäksi yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa on kannatettavaa. Jo aiemmin todetusti Hengitysliitto on hyvä yhteistyökumppani kansalaisviestinnän kehittämisessä ja toteuttamisessa.

Tähän voitte kirjoittaa mahdolliset muut kommentit ohjelmaluonnoksesta

Kohdassa 1.1.1 Tavoitteet tuodaan esiin kansainvälisten toimien tärkeys ilman epäpuhtauspäästöjen vähentämiseksi ja muiden maiden päästövähennykset kaukokulkeumien vuoksi. Ensi kesänä Suomi on EU-puheenjohtajamaa. Hengitysliitto kannustaa Suomea nostamaan esiin ja edistämään ilman epäpuhtauksien aiheuttamia terveyshaittoja ja vähentämiseen johtavia toimia puheenjohtajuutensa aikana. Kahdenvälinen toiminta Venäjän sekä Puolan ja Baltian maiden kanssa on erityisen tärkeää kaukokulkeuman vähentämiseksi.

Kohdassa 3.3.1 Pienhiukkasten terveyshaitat tuodaan esiin, että pienhiukkaspäästöjen lieviä terveyshaittoja aliarvioidaan ja päärooli terveyshaitta-arvioinnissa on ennen aikaisilla kuolemilla ja menetetyillä elinvuosilla. Kansalaisviestinnän näkökulmasta lievien terveyshaittojen esiintuominen voi olla vaikuttavaa. Lievät terveyshaitat kuten infektiot, lääkekäyttö ja työstä, koulusta sekä päiväkodista poissaolo koskevat laajempaa joukkoa ihmisiä. Nämä terveyshaitat voivat suoremmin koskettaa ihmisten arkea ja siten konkretisoida paremmin sen, miksi puuta kannattaa polttaa puhtaammin ja tulisija vaihtaa vähäpäästöiseen versioon.